

Förebygga och hantera alkohol- och drogproblem i arbetslivet

Fredrik Sparring
Medicinskt ansvarig läkare Avonova

Riktlinjer för att förebygga och hantera alkoholproblem i arbetslivet

Riktlinje 3

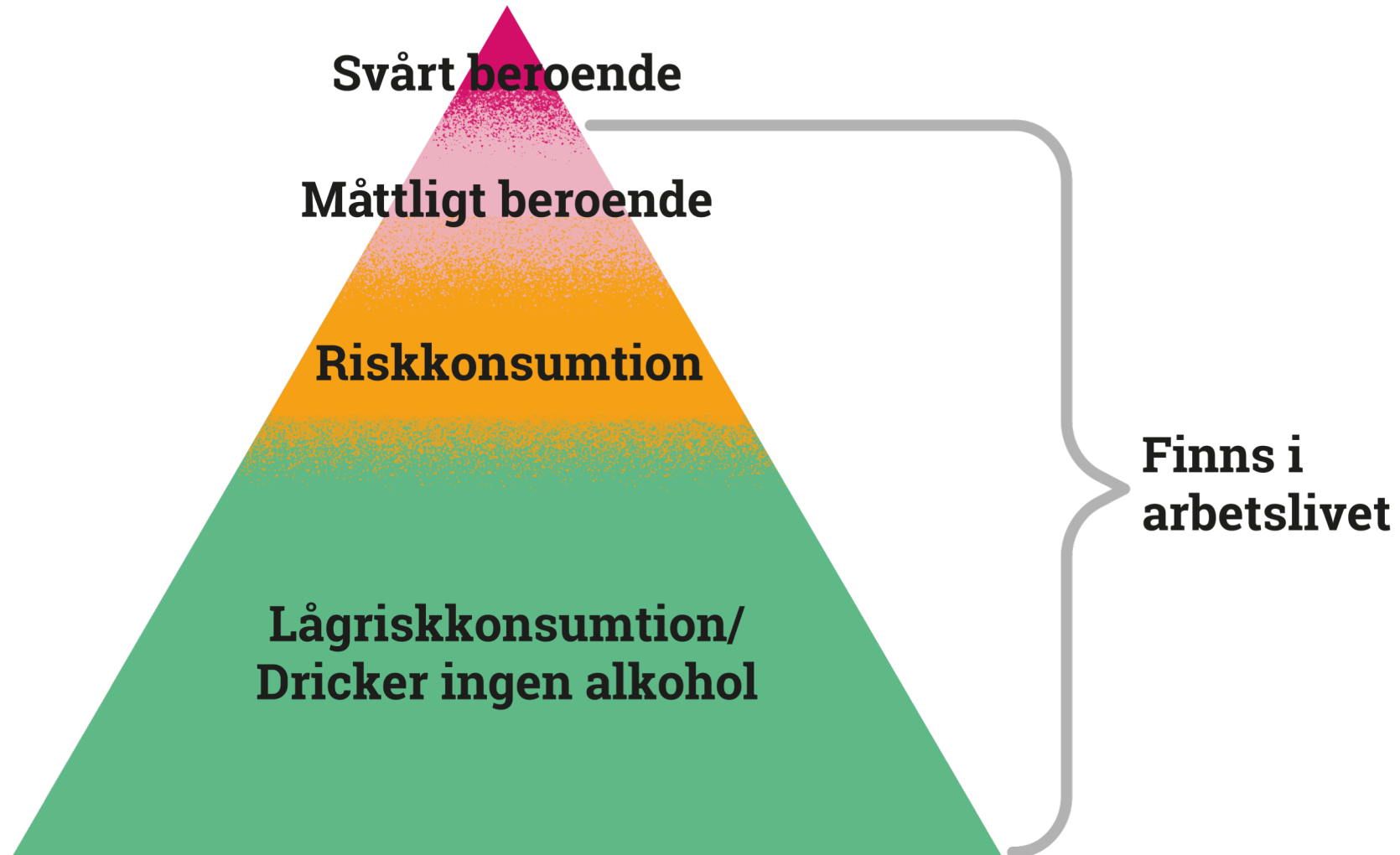
sveriges
företags
hälsor

FÖRETAGSHÄLSANS GUIDE FÖR
KVALITETSSÄKRAD
ALKOHOL- OCH
DROGKONTROLL
I ARBETSLIVET

Alkoholproblem i Sverige

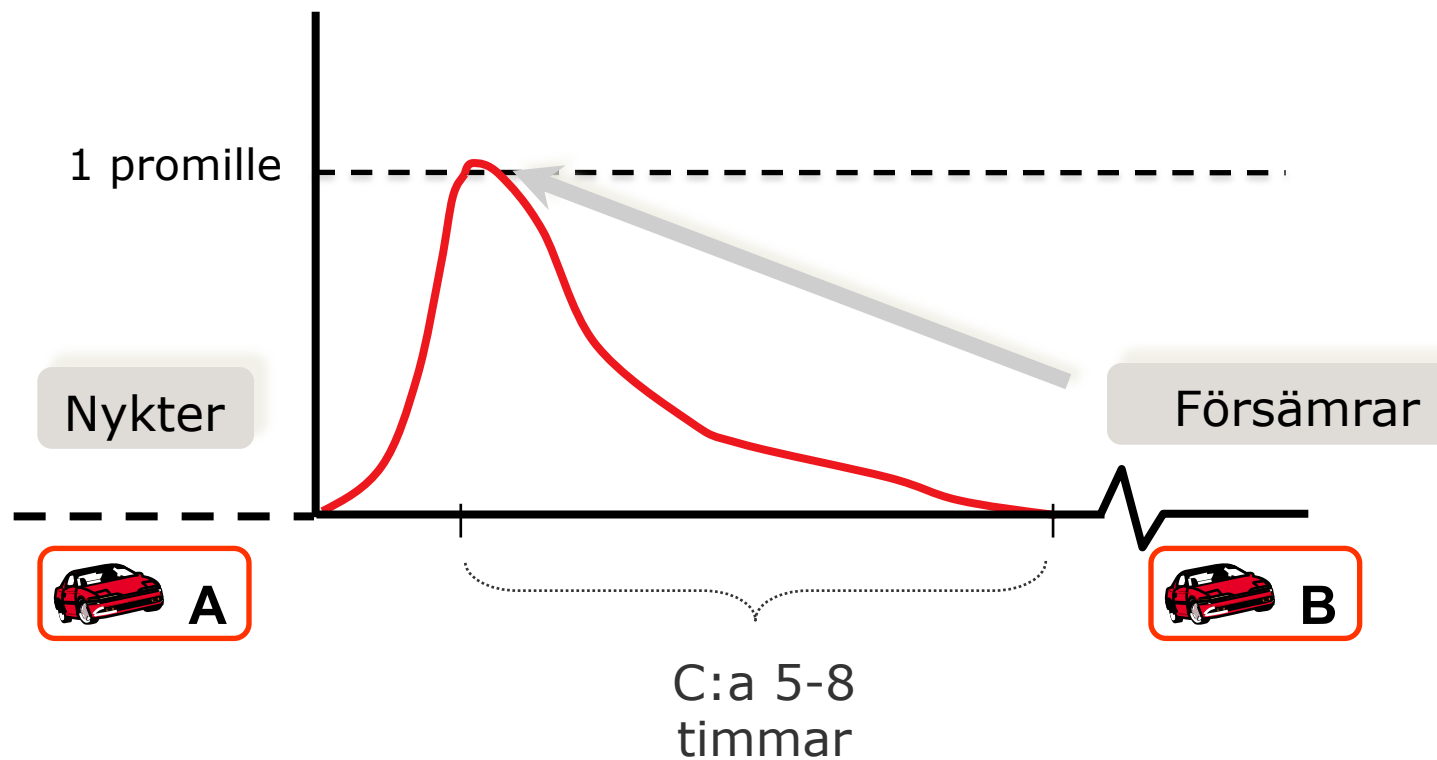

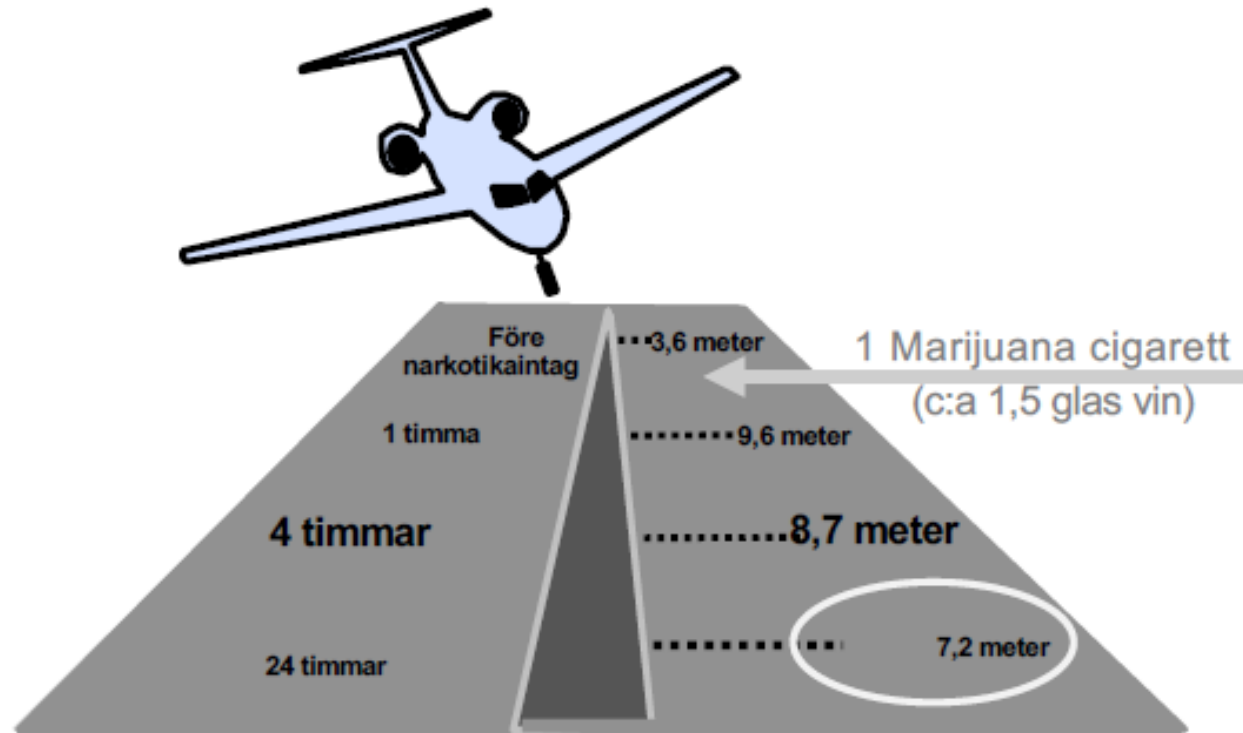
NYHETER

Chaufför misstänks för brott efter lastbilsolycka – ska ha kört rattfull

”Dagen efter”

Cannabiseffekt vid landning

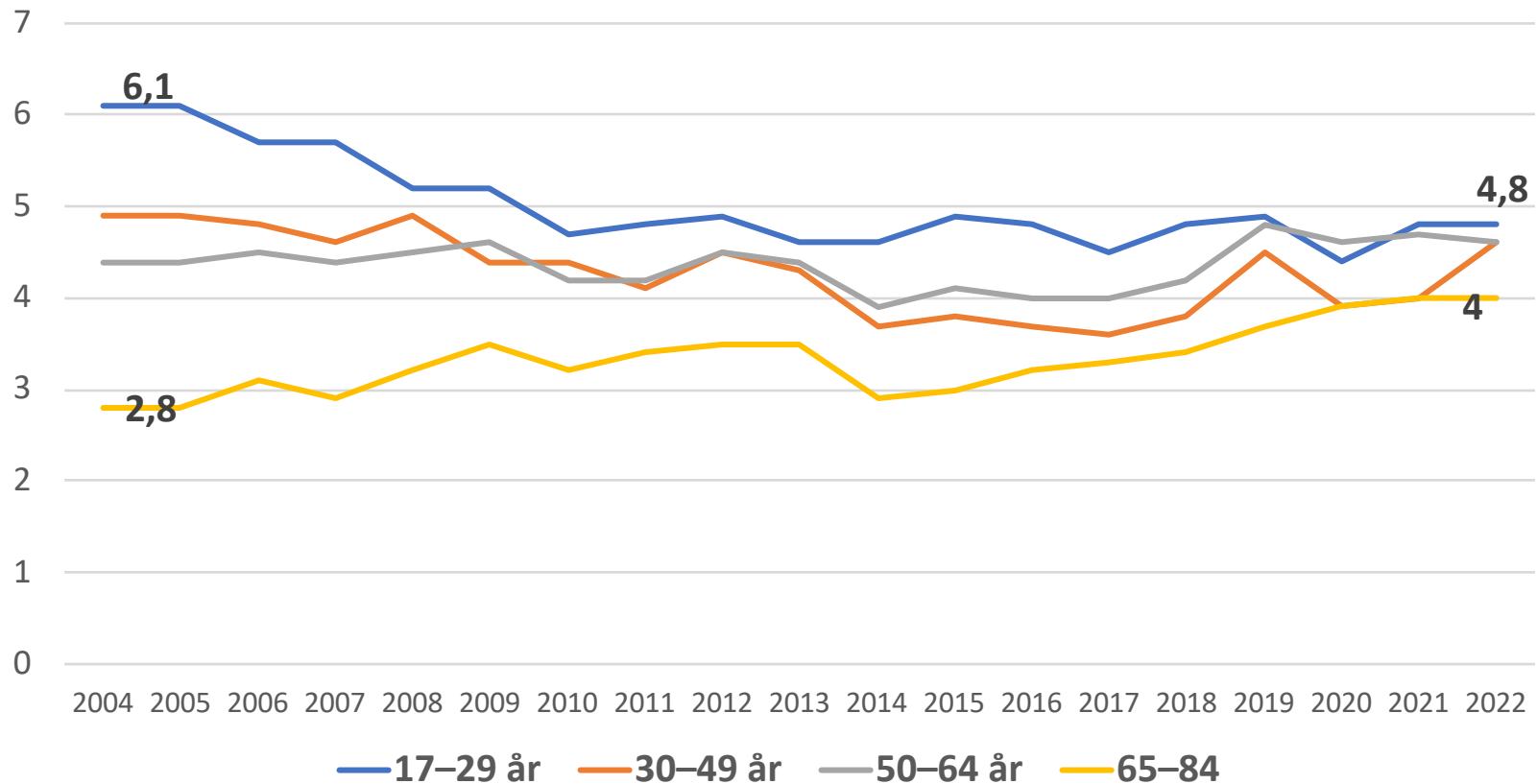

Källor: Yesavage, J. A., Leirer, V. O., Denari, M., & Hollister, L. E. (1966).
Leirer, V. O., Yesavage, J. A. & Morrow, D. G. (1991).

Nykter och narkotikafri arbetsmiljö

Alkoholkonsumtionen

-Ned bland unga och upp bland äldre

Cannabisbruk bland 18-29-åringar

Senaste månaden 13%

Senaste 12 månaderna 19%

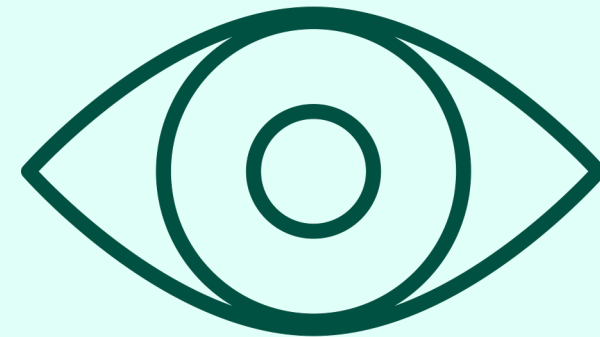
Någon gång i livet 43%

Källa: Andersson, F, Sundin, E, Magnusson, C, Ramstedt, M, Galanti, MR. Prevalence of cannabis use among young adults in Sweden comparing randomized response technique with a traditional survey. *Addiction*. 2023. <https://doi.org/10.1111/add.16219>

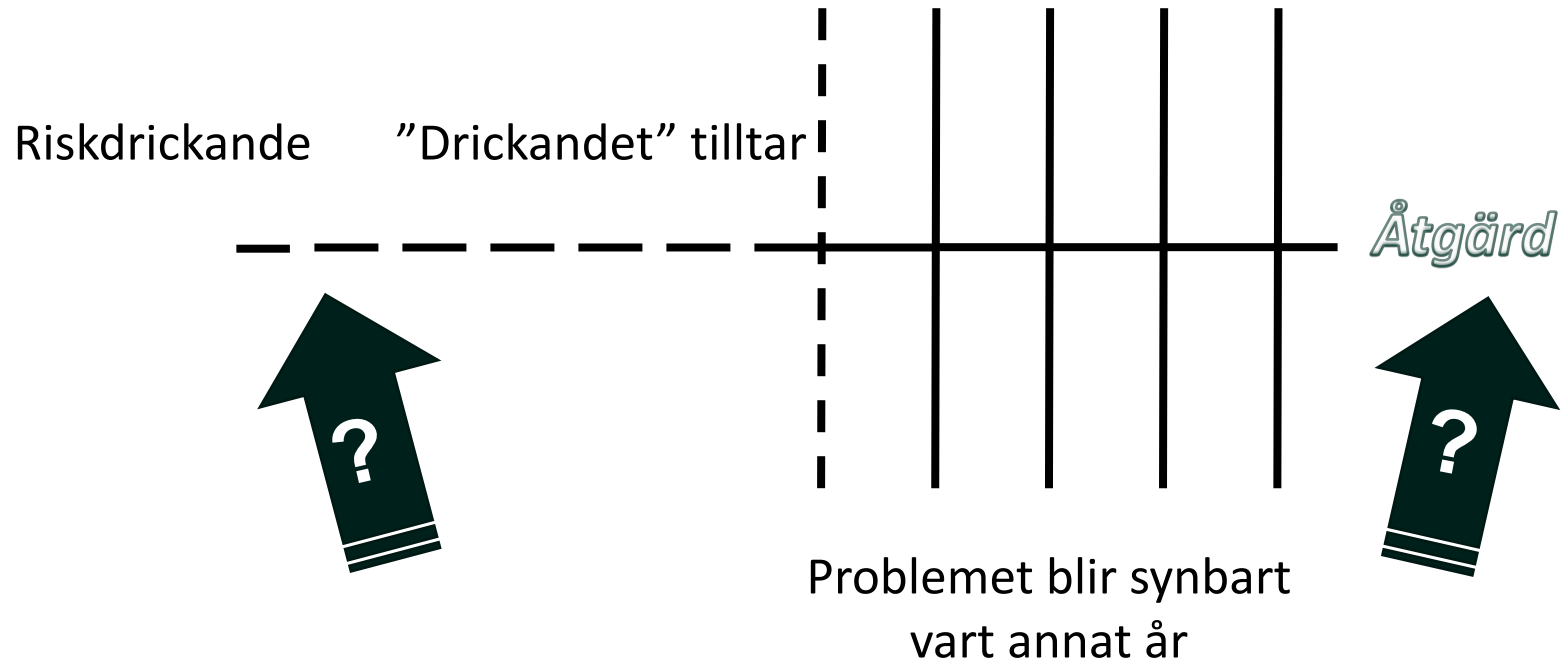
Exempel på signaler på alkohol och drogproblematik

Förändringar i beteendet

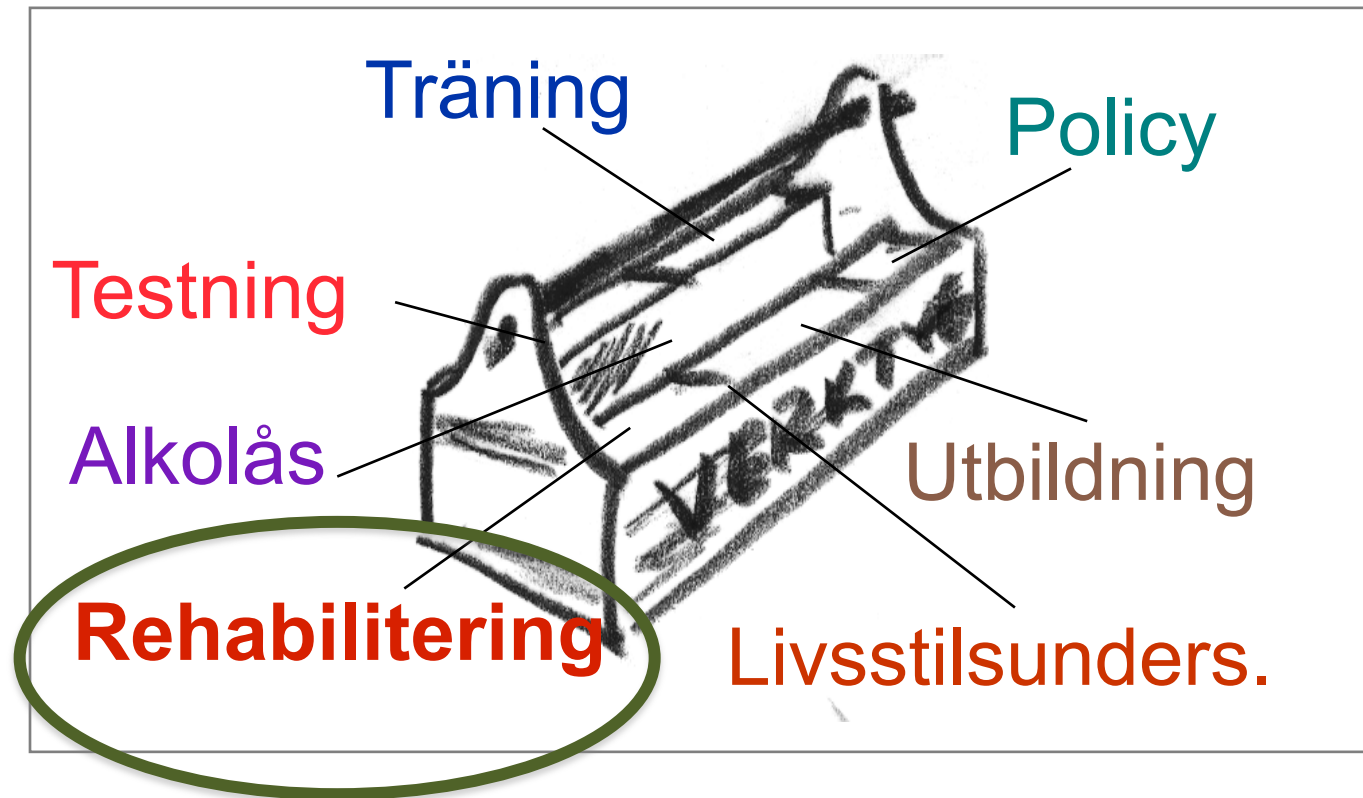
- ✓ Korttidsfrånvaro
- ✓ Sena ankomster
- ✓ Snabbt sjunkande intresse för arbetet
- ✓ Kraftigt förändrad arbetsprestation
- ✓ Koncentrationsproblem och ökad trötthet
- ✓ Likgiltighet
- ✓ Instabilt humör
- ✓ Småljug och “dribbel”
- ✓ Ekonomiska problem
- ✓ Glömska
- ✓ Med flera ...

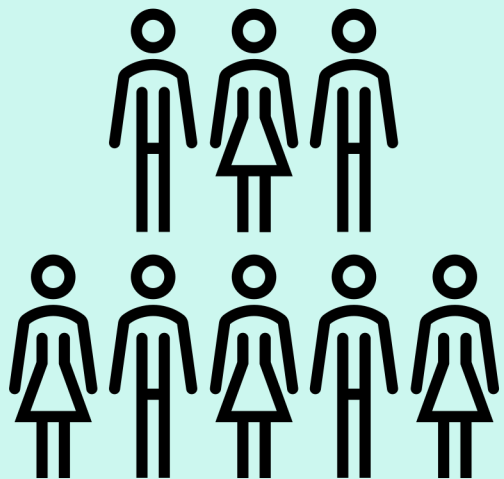
Vilket fokus – tidigt eller sent?

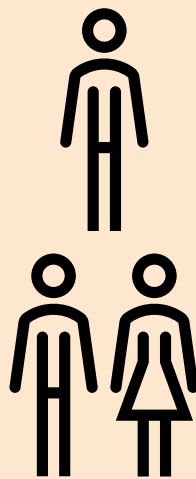
Möjliga åtgärder

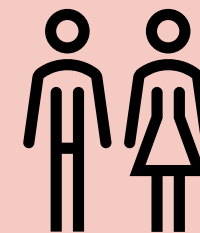
Vilka kan vi påverka genom alkohol- och drogtestprogram?

Inga alkohol- eller drogproblem

Riskzon

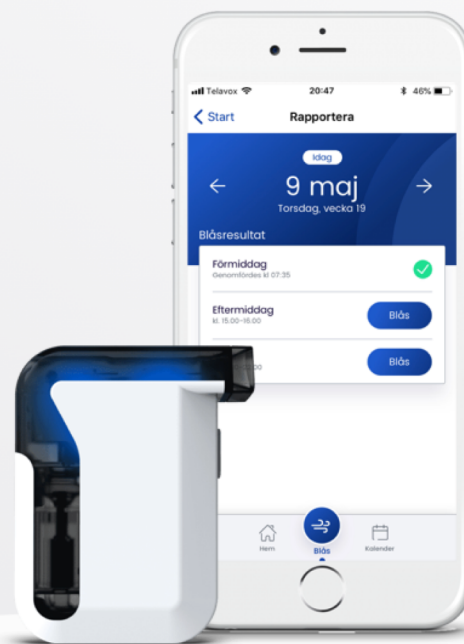
Skadligt bruk och beroende

Arbetet påverkar riskgruppen i gul zon att röra sig till riskfri grön zon samt hjälper till att identifiera personer med skadligt bruk och beroende i röd zon.

ALBUS | avonova

Säkerställ daglig **nykterhet** på distans

Används av Sveriges största
företagshälsor, alkoholtagningar
och behandlingshem

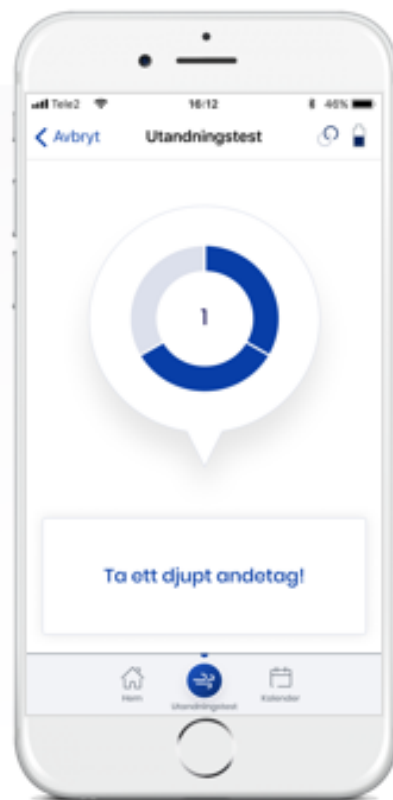
Blåsschemat syns i appen,
påminnelser skickas även via
SMS

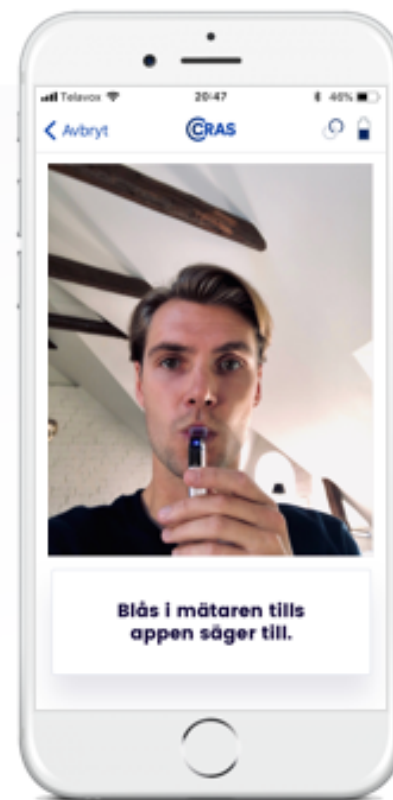
Enkel anslutning till mätaren
med en knapptryckning

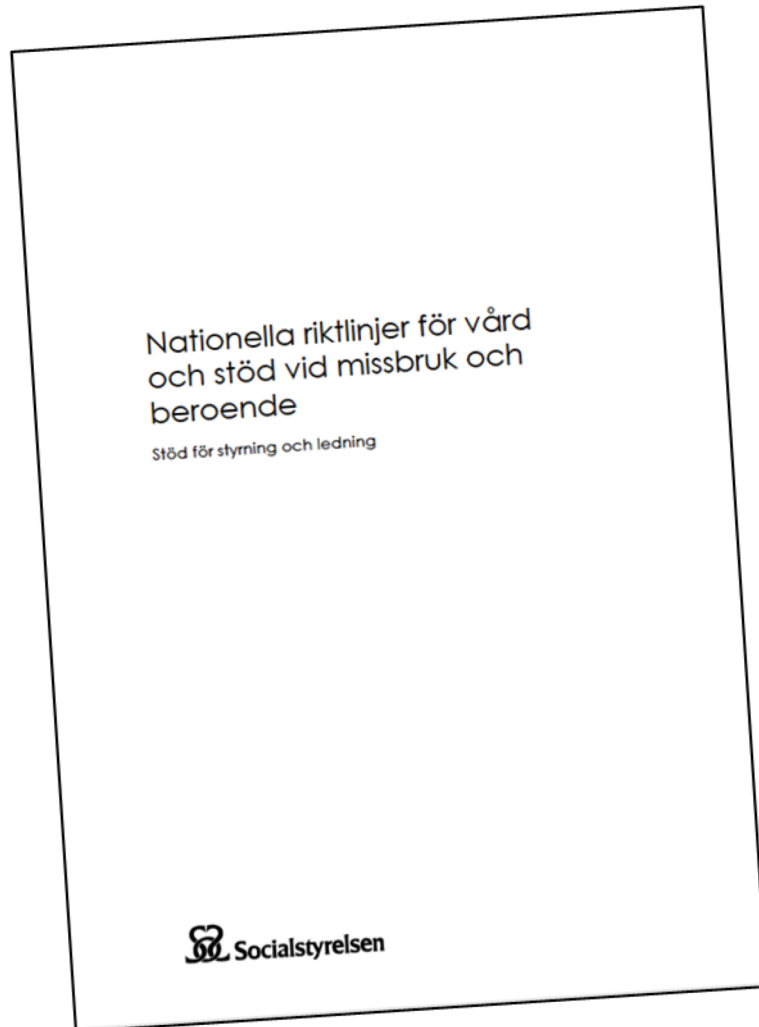
Genomgående tydliga
instruktioner

En selfie tas mitt under varje
blås för att verifiera
identiteten

Evidensen

Finns flera effektiva behandlingsmetoder för alkoholproblem

Korta insatser är lika bra som mer omfattande vid måttligt beroende

Läkemedelsbehandling
effektiv och underutnyttjad

avonova

15-metodens behandlingsinnehåll

- ✓ Provtagning (alkoholmarkörer) med återkoppling och rådgivning
- ✓ 3-4 samtal med motivationsinriktning + uppföljningar
- ✓ Ev. läkemedelsbehandling (minskar risk för alkoholbegär och återfall samt minskar alkoholkonsumtion)
- ✓ Självhjälp/biblioterapi: hemuppgifter och faktainformation